

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2017/584**2016 m. liepos 14 d.****kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma techniniais reguliavimo standartais, kuriais patikslinami prekybos vietoms taikomi organizaciniai reikalavimai****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES ⁽¹⁾, ypač į jos 48 straipsnio 12 dalies a, c ir g punktus,

kadangi:

- (1) svarbu užtikrinti, kad prekybos vietos, kurios sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą, turėtų tinkamas sistemas ir kontrolės priemones;
- (2) šio reglamento nuostatos turėtų būti taikomos ne tik reguliuojamoms rinkoms, bet ir daugiašalėms prekybos sistemoms bei organizuotos prekybos sistemoms, kaip nustatyta Direktyvos 2014/65/ES 18 straipsnio 5 dalyje;
- (3) technologijų pokyčių poveikis, visų pirma algoritminės prekybos srityje, yra vienas iš pagrindinių veiksnių, pagal kuriuos galima nustatyti prekybos vietų valdymo pajėgumą ir priemones. Algoritminės prekybos keliami rizika gali būti pastebima bet kokios rūšies prekybos sistemoje, kuri yra pagrįsta elektroninėmis priemonėmis. Todėl reikėtų nustatyti konkrečius organizacinius reikalavimus, taikomus reguliuojamoms rinkoms, daugiašalėms prekybos sistemoms ir organizuotos prekybos sistemoms, kurios leidžia arba sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą naudojant jų sistemas. Tai prekybos sistemos, kurias naudojant gali būti vykdoma algoritminė prekyba, priešingai nei tos, kurias naudojant algoritminė prekyba neleidžiama, įskaitant prekybos sistemas, pagal kurias derybos dėl sandorių vyksta žodžiu;
- (4) valdymo priemonės, atitikties užtikrinimo funkcijos vaidmuo, personalas ir užsakomosios paslaugos turėtų būti reglamentuojami taikant organizacinius reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti elektroninių prekybos sistemų atsparumą;
- (5) turėtų būti nustatyti reikalavimai, taikomi prekybos vietų, kurios leidžia arba sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą, sistemoms. Tačiau konkretus jų taikymas turėtų būti susietas su įsivertinimu, kurį turi atlikti kiekviena prekybos vieta, nes ne visi prekybos modeliai kelia tą pačią riziką. Todėl tam tikri organizaciniai reikalavimai gali būti netinkami tam tikriems prekybos modeliams nepaisant to, kad jų prekybos sistemos tam tikru mastu gali būti pagrįstos elektroninėmis priemonėmis. Visų pirma konkretūs nustatytini reikalavimai, susiję su prašymo dėl kotiruotės sistemomis ar mišriomis sistemomis, turėtų būti svarstomi atsižvelgiant į vykdomos algoritminės prekybos veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Taip pat prekybos vietos, kai tinka, turėtų nustatyti griežtesnius reikalavimus;
- (6) reikėtų atidžiai atsižvelgti į algoritminės prekybos keliamą riziką, ypatingą dėmesį skiriant tai rizikai, kuri gali paveikti pagrindinius prekybos sistemos elementus, įskaitant techninę ir programinę įrangą bei susijusias ryšių linijas, kurias prekybos vietos ir prekybos vietų nariai, dalyviai ar klientai (toliau – nariai) naudoja vykdydami savo veiklą, taip pat bet kokios rūšies prekybos vietų naudojamas vykdymo sistemas ar pavedimų valdymo sistemas, įskaitant derinimo algoritmus;
- (7) konkretūs organizaciniai reikalavimai prekybos vietoms turi būti nustatyti pasinaudojant patikimu įsivertinimu, kurį atliekant turi būti vertinami tam tikri parametrai. Tas įsivertinimas turėtų apimti visas kitas aiškiai nenurodytas aplinkybes, kurios gali daryti poveikį jų organizacinei struktūrai;
- (8) minimalus įsivertinimo ir narių išsamaus patikrinimo įrašų saugojimo laikotarpis šio reglamento tikslais turėtų atitikti Direktyvoje 2014/65/ES nustatytas bendrąsias duomenų saugojimo pareigas;

⁽¹⁾ O L L 173, 2014 6 12, p. 349.

- (9) kai reikalaujama, kad prekybos vietos vykdytų stebėjimą realiuoju laiku, išpėjimai, kad būtų veiksmingi, po to stebėjimo turi būti generuojami iš karto, kai tik tai techniškai įmanoma, t. y. ne vėliau kaip per penkias sekundes. Dėl tos pačios priežasties visų veiksmų po to stebėjimo turėtų būti imtasi kiek galima skubiau, darant prielaidą, kad susiję asmenys dėl pagrįstas pastangas dėl sistemų veiksmingumo ir su jomis susijusių sąnaudų;
- (10) prekybos vietų siūlomos testavimo priemonės neturėtų kelti rizikos tvarkingai prekybai. Siekiant to tikslo, turėtų būti reikalaujama, kad prekybos vietos nustatytų tinkamą sąžiningo naudojimo politiką, užtikrintų griežtą testavimo aplinkos ir realios aplinkos atskyrimą arba testuoti leistų tik ne prekybos valandomis;
- (11) derėjimo testavimu turėtų būti užtikrinama, kad patys pagrindiniai sistemos ar algoritmų, kuriuos naudoja nariai, elementai veiktų teisingai ir pagal prekybos vietos reikalavimus, įskaitant gebėjimą taip, kaip numatyta, sąveikauti su prekybos vietos derinimo logika ir tinkamą duomenų srautų į prekybos vietą ir iš jos tvarkymą. Testavimas dėl tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų turėtų būti organizuotas konkrečiai siekiant nustatyti algoritmo ar strategijos reakciją į sąlygas, kurios gali sukelti sąmyšį rinkoje;
- (12) kai prekybos vietos pateikia priemones algoritmams testuoti naudojant testavimo simbolius, turėtų būti laikoma, kad pareiga pateikti testavimo dėl tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų priemones yra įvykdyta. Siekiamos sudaryti sąlygas nariams veiksmingai naudotis tokiais testavimo simboliais, prekybos vietos turėtų paskelbti testavimo simbolių specifikacijas ir ypatybes taip pat detalai, kaip jos viešai skelbiamos realios aplinkos sutarčių atveju;
- (13) prekybos vietoms turėtų būti taikoma pareiga pateikti priemonių, kurios palengvintų testavimą dėl tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų. Tačiau neturėtų būti reikalaujama, kad jų nariai naudotų tas priemones. Jei prekybos vietos gauna iš savo narių pranešimą, kuriuo patvirtinama, kad toks testavimas atliktas, ir nurodomos tam testavimui naudotos priemonės, turėtų būti laikoma, kad tai yra pakankama garantija, tačiau prekybos vietos neturėtų būti įpareigotos patvirtinti tų priemonių adekvatumą ar to testavimo rezultatus;
- (14) turėtų būti reikalaujama, kad prekybos vietos ir jų nariai būtų tinkamai pasirengę kritiniu atveju anuliuoti neįvykdytus pavedimus, jei atsirastų nenumatytų aplinkybių;
- (15) suteikus tiesioginės elektroninės prieigos (TEP) paslaugą neapibrėžtam skaičiui asmenų gali kilti rizika tos paslaugos teikėjui ir taip pat prekybos vietos, kurioje siunčiami pavedimai, atsparumui ir pajėgumui. Siekiant sumažinti tokią riziką, kai prekybos vietos leidžia perigaliojimą, TEP teikėjas turėtų galėti nustatyti skirtingus pavedimų srautus, kuriuos sukuria perigaliojimo gavėjai;
- (16) kai prekybos vieta leidžia suteiktąją prieigą, būsimiems suteiktosios prieigos klientams turėtų būti taikomas prekybos vietos leidimo suteikimo procesas. Prekybos vietoms taip pat turėtų būti leidžiama nuspręsti, kad norėdami teikti tiesioginės prieigos prie rinkos paslaugas jų nariai turėtų gauti leidimą;
- (17) prekybos vietos turėtų patikslinti reikalavimus, kuriuos turi atitikti jų nariai, kad jiems būtų leista teikti TEP, ir nustatyti minimalius standartus, kuriuos turi atitikti būsimi TEP klientai išsamaus patikrinimo procese. Tie reikalavimai ir standartai turėtų būti pritaikyti pagal riziką, kurią kelia jų numatomos prekybos pobūdis, mastas ir sudėtingumas, ir pagal teikiamą paslaugą. Visų pirma reikėtų įvertinti numatomos prekybos lygį, pavedimų kiekį ir siūlomo ryšio rūšį;
- (18) nuoseklumo sumetimais ir siekiant užtikrinti sklandų finansų rinkų veikimą, būtina, kad šiame reglamente nustatytos nuostatos ir susijusios nacionalinės nuostatos, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2014/65/ES, būtų pradėtos taikyti tą pačią dieną;
- (19) šis reglamentas grindžiamas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (20) Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrinėjo galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ⁽¹⁾ 37 straipsniu, pateikti savo nuomonę,

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDRIEJI ORGANIZACINIAI REIKALAVIMAI PREKYBOS VIETOMS, KURIOS LEIDŽIA ARBA SUDARO SĄLYGAS VYKDYTI ALGORITMINĘ PREKYBĄ NAUDOJANT JŲ SISTEMAS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnis)

1. Šiuo reglamentu nustatomos išsamios taisyklės dėl prekybos vietų, kurios leidžia arba sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą, sistemoms taikomų organizacinių reikalavimų, susijusių su jų atsparumu ir pajėgumu, reikalavimų prekybos vietoms užtikrinti tinkamą algoritmų testavimą ir reikalavimų, taikomų su TEP susijusiai kontrolei, pagal Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 12 dalies a, b ir g punktus.
2. Taikant šį reglamentą laikoma, kad prekybos vieta leidžia arba sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą, kai pavedimų pateikimas ir pavedimų derinimas palengvinamas elektroninėmis priemonėmis.
3. Taikant šį reglamentą visos priemonės ar sistemos, kurios leidžia arba sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą, laikomos algoritminės prekybos sistemomis.

2 straipsnis

Atitikties Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsniui įšivertinimas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnis)

1. Prieš įdiegdamos prekybos sistemą ir bent kartą per metus prekybos vietos išivertina atitiktį Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsniui, atsižvelgdamos į savo veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Tas įšivertinimas apima visų šio reglamento priede nurodytų parametru analizę.
2. Prekybos vietos įšivertinimo įrašus saugo bent penkerius metus.

3 straipsnis

Prekybos vietų valdymas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Laikydamosi savo bendros valdymo ir sprendimų priėmimo sistemos, prekybos vietos įdiegia ir stebi savo prekybos sistemas pagal aiškia ir įformintą valdymo tvarką, kuria nustatoma:
  - a) jų techninių, rizikos ir atitikties klausimų analizė priimant svarbiausius sprendimus;
  - b) aiškos atskaitomybės linijos, įskaitant procedūras, pagal kurias tvirtinamas prekybos sistemų kūrimas, diegimas ir vėlesnis atnaujinimas ir sprendžiamos stebint prekybos sistemas nustatytos problemos;
  - c) veiksmingos informacijos perdavimo procedūros, pagal kurias nurodymus galima gauti ir įgyvendinti veiksmingai ir laiku;
  - d) užduočių ir atsakomybės sričių atskyrimas, siekiant užtikrinti veiksmingą prekybos vietų atitikties reikalavimams priežiūrą.

2. Prekybos vietų valdymo organas arba vyresnioji vadovybė patvirtina:
  - a) atitikties įsivertinimą pagal 2 straipsnį;
  - b) priemones prekybos vietos pajėgumui padidinti, kai tai būtina, kad būtų laikomasi 11 straipsnio;
  - c) veiksmus, kurių paskirtis – ištaisyti reikšmingus trūkumus, nustatytus stebėjimo pagal 12 ir 13 straipsnius metu ir atlikus prekybos sistemų veikimo ir pajėgumo periodinę peržiūrą pagal 14 straipsnį.

4 straipsnis

Atitikties užtikrinimo funkcija kaip valdymo priemonių dalis

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos užtikrina, kad atitikties užtikrinimo funkciją atliekantys darbuotojai būtų įpareigoti:
  - a) visiems su algoritmine prekyba susijusiems darbuotojams užtikrinti aiškumą dėl prekybos vietų teisinių pareigų, susijusių su tokia prekyba;
  - b) parengti ir prižiūrėti politiką ir procedūras, kuriomis užtikrinama, kad algoritminės prekybos sistemos laikytųsi tų pareigų.
2. Prekybos vietos užtikrina, kad atitikties užtikrinimo funkciją atliekantys darbuotojai bent bendrais bruožais suprastų, kaip veikia algoritminės prekybos sistemos ir algoritmai.

Atitikties užtikrinimo funkciją atliekantys darbuotojai nuolat palaiko ryšį su prekybos vietos darbuotojais, turinčiais išsamių techninių žinių apie prekybos vietos algoritminės prekybos sistemas ar algoritmus.

Be to, prekybos vietos užtikrina, kad atitikties užtikrinimo funkciją atliekantys darbuotojai visada palaikytų tiesioginį ryšį su asmenimis, turinčiais prieigą prie 18 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytos funkcijos (visiško atjungimo funkcijos), arba turėtų prieigą prie tos visiško atjungimo funkcijos ir už algoritminės prekybos sistemą atsakingų asmenų.

3. Kai atitikties užtikrinimo funkcija ar jos elementai yra patikėti trečiajai šaliai, prekybos vietos trečiajai šaliai suteikia tokią pačią prieigą prie informacijos, kokią suteiktų savo pačių atitikties užtikrinimo funkciją atliekantiems darbuotojams. Prekybos vietos su tokiais atitikties užtikrinimo konsultantais sudaro susitarimą, kuriuo užtikrinama, kad:
  - a) būtų garantuotas duomenų privatumas;
  - b) vidaus ir išorės auditoriams arba kompetentingai institucijai nebūtų trukdoma atlikti atitikties užtikrinimo funkcijos auditą.

5 straipsnis

Personalas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Savo algoritminės prekybos sistemoms ir prekybos algoritmams valdyti prekybos vietos įdarbina pakankamai darbuotojų, turinčių tam būtiną kvalifikaciją ir pakankamai žinių apie:
  - a) atitinkamas prekybos sistemas ir algoritmus;
  - b) tokių sistemų ir algoritmų stebėjimą ir testavimą;

- c) prekybos, kurią vykdo prekybos vietos nariai, dalyviai ar klientai (toliau – nariai), rūšis;
  - d) prekybos vietos teisinės pareigas.
2. Prekybos vietos apibrėžia 1 dalyje nurodytą būtiną kvalifikaciją. 1 dalyje nurodyti darbuotojai tą būtiną kvalifikaciją turi įdarbinimo metu arba įgyja per mokymus po įdarbinimo. Prekybos vietos užtikrina, kad ta darbuotojų kvalifikacija būtų atnaujinama, ir reguliariai ją vertina.
3. 2 dalyje nurodyti darbuotojų mokymai yra pritaikomi prie darbuotojų patirties ir atsakomybės sričių atsižvelgiant į jų vykdomos veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą.
4. Tarp 1 dalyje nurodytų darbuotojų turi būti pakankamą darbo stažą turinčių darbuotojų, kad jie galėtų veiksmingai vykdyti savo funkcijas prekybos vietoje.

6 straipsnis

Užsakomosios paslaugos ir pirkimai

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos, visas ar dalį savo veiklos funkcijų, susijusių su sistemomis, kurios leidžia arba sudaro sąlygas vykdyti algoritminę prekybą, patikinčios trečiosioms šalims, užtikrina, kad:
- a) užsakomųjų paslaugų susitarimas būtų susijęs tik su veiklos funkcijomis ir nekeistų vyresniosios vadovybės ir valdymo organo atsakomybės;
  - b) nebūtų pakeistas prekybos vietos santykis su savo nariais, kompetentingomis institucijomis ar bet kokiomis trečiosiomis šalimis, tokiais kaip duomenų srauto paslaugų klientai, ir įsipareigojimai jiems;
  - c) jos atitiktų reikalavimus, kurių turi laikytis, kad gautų veiklos leidimą pagal Direktyvos 2014/65/ES III antraštinę dalį.
2. Taikant šį straipsnį, veiklos funkcijos apima visą tiesioginę veiklą, susijusią su prekybos sistemų veikimu ir priežiūra, kuria palaikomi šie elementai:
- a) išsiuntimo ryšys, pavedimų pateikimo pajėgumas, pavedimų ribojimo (angl. *throttling*) pajėgumas ir gebėjimas subalansuoti klientų pavedimų įvedimą per skirtingus tinklų sietuvus;
  - b) prekybos mechanizmas pavedimams derinti;
  - c) atsiuntimo ryšys, pavedimų ir sandorių redagavimas ir bet kokios kitos rūšies rinkos duomenų srautas;
  - d) a, b ir c punktuose nurodytų elementų veikimo stebėjimo infrastruktūra.
3. Prekybos vietos dokumentais įformina paslaugų teikėjo, kuriam patikimos veiklos funkcijos (toliau – paslaugų teikėjas), pasirinkimo procesą. Jos imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad prieš sudarant užsakomųjų paslaugų susitarimą ir visą jo galiojimo laikotarpį būtų laikomasi šių sąlygų:
- a) paslaugų teikėjas sugebėtų patikimai ir profesionaliai vykdyti patikėtas funkcijas ir turėtų visus tam reikalingus leidimus, kurių reikalaujama pagal teisės aktus;
  - b) paslaugų teikėjas tinkamai prižiūrėtų, kaip vykdomos patikėtos funkcijos, ir tinkamai valdytų su užsakomųjų paslaugų susitarimu susijusią riziką;
  - c) užsakomosios paslaugos būtų teikiamos pagal užsakomųjų paslaugų susitarime nustatytas specifikacijas, pagrįstas iš anksto nustatytais paslaugų teikėjo veiklos standarto vertinimo metodais, įskaitant suteiktos paslaugos vertinimo parametrus ir reikalavimų, kurių būtina laikytis, specifikacijas;
  - d) prekybos vieta turėtų būtiną kompetenciją, kad galėtų veiksmingai prižiūrėti patikėtas funkcijas ir valdyti su užsakomųjų paslaugų susitarimu susijusią riziką;

- e) prekybos vieta sugebėtų greitai imtis veiksmų, jeigu paslaugų teikėjas veiksmingai nevykdytų funkcijų ir nesilaikytų taikomų įstatymų bei reguliavimo reikalavimų;
- f) paslaugų teikėjas atskleistų prekybos vietai bet kokius faktus, turinčius reikšmingą poveikį gebėjimui veiksmingai vykdyti jam patikėtas funkcijas ir laikytis teisinių pareigų;
- g) prekybos vieta prireikus galėtų nutraukti užsakomųjų paslaugų susitarimą nepakenkdama paslaugų teikimo klientams tęstinumui ir kokybei;
- h) paslaugų teikėjas bendradarbiautų su prekybos vietos kompetentingomis institucijomis patikėtos veiklos klausimais;
- i) prekybos vieta galėtų veiksmingai susipažinti su duomenimis, susijusiais su patikėta veikla, ir patekti į paslaugų teikėjo veiklos patalpas, taip pat prekybos vietos auditoriai ir kompetingos institucijos galėtų veiksmingai susipažinti su duomenimis, susijusiais su patikėta veikla;
- j) prekybos vieta nustatytų reikalavimus, kurių turi laikytis paslaugų teikėjai, kad apsaugotų konfidencialią informaciją, susijusią su prekybos vieta ir jos nariais, taip pat su prekybos vietos nuosavybine informacija ir programine įranga;
- k) paslaugų teikėjas atitiktų j punkte nurodytus reikalavimus;
- l) prekybos vieta ir paslaugų teikėjas parengtų, įgyvendintų ir prižiūrėtų nenumatytų atvejų planą veiklos sutrikimo padariniams šalinti ir atsarginėms priemonėms periodiškai tikrinti, jeigu tai būtina atsižvelgiant į patikėtą veiklos funkciją;
- m) užsakomųjų paslaugų susitarime būtų nurodytos paslaugų teikėjo pareigos tuo atveju, jei jis negali teikti paslaugų, įskaitant galimybę, kad paslaugą teiktų kita įmonė;
- n) prekybos vieta galėtų susipažinti su informacija, susijusia su 16 straipsnyje nurodytomis paslaugų teikėjo veiklos tęstinumo priemonėmis.

4. Užsakomųjų paslaugų susitarimai sudaromi raštu ir juose išdėstoma:

- a) paslaugų teikėjo ir prekybos vietos teisių ir pareigų paskirstymas;
- b) aiškus toliau nurodytų dalykų aprašas:
  - i) veiklos funkcijų, kurios bus patikėtos;
  - ii) prekybos vietos galimybes susipažinti su paslaugų teikėjo knygomis ir įrašais;
  - iii) procedūros, skirtos galimiems interesų konfliktams nustatyti ir spręsti;
  - iv) kiekvienos šalies priimtoms atsakomybės;
  - v) susitarimo keitimo ir nutraukimo procedūros;
- c) priemonės užtikrinti, kad tiek prekybos vieta, tiek paslaugų teikėjas visais reikiama būdais sudarytų geresnes sąlygas kompetentingai institucijai vykdyti priežiūros įgaliojimus.

5. Prekybos vietos apie ketinimą patikėti veiklos funkcijas praneša kompetentingoms institucijoms šiais atvejais:

- a) kai paslaugų teikėjas tą pačią paslaugą teikia kitoms prekybos vietoms;
- b) kai būtų patikėtos ypatingos svarbos veiklos funkcijos, būtinos veiklos tęstinumui užtikrinti, – tokiu atveju prekybos vietos prašo išankstinio kompetingos institucijos leidimo.

6. Taikant 5 dalies b punktą, ypatingos svarbos veiklos funkcijos apima funkcijas, būtinas tam, kad būtų laikomasi Direktyvos 2014/65/ES 47 straipsnio 1 dalies b, c ir e punktuose nurodytų pareigų.

7. Prekybos vietos informuoja kompetentingas institucijas apie bet kokius užsakomųjų paslaugų susitarimus, kuriems netaikomas reikalavimas iš anksto gauti leidimą, iš karto po susitarimo pasirašymo.

II SKYRIUS

PREKYBOS VIETŲ PAJĖGUMAS IR ATSPARUMAS

7 straipsnis

Prekybos vietų narių išsamus patikrinimas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos nustato sąlygas, kurių turi laikytis jų nariai norėdami naudotis elektroninio pavedimų pateikimo sistemomis. Tos sąlygos nustatomos atsižvelgiant į prekybos vietos prekybos modelį ir apima bent šiuos dalykus:

- a) pavedimų kainos, apimties bei vertės ir sistemos naudojimo kontrolę prieš sudarant sandorį ir narių prekybos veiklos kontrolę po sandorio sudarymo;
- b) narių darbuotojų, einančių pagrindines pareigas, reikalaujamą kvalifikaciją;
- c) techninį ir funkcinį derėjimo testavimą;
- d) visiško atjungimo funkcijos naudojimo politiką;
- e) nuostatas dėl to, ar narys gali suteikti savo klientams tiesioginę elektroninę prieigą prie sistemos, ir, jei gali, tiems klientams taikomas sąlygas.

2. Prekybos vietos atlieka savo būsimų narių išsamų patikrinimą pagal 1 dalyje nurodytas sąlygas ir nustato tokio patikrinimo procedūras.

3. Prekybos vietos kartą per metus atlieka rizika pagrįstą vertinimą, kaip jų nariai laikosi 1 dalyje nurodytų sąlygų, ir patikrina, ar jų nariai vis dar yra registruoti kaip investicinės įmonės. Atliekant rizika pagrįstą vertinimą atsižvelgiama į kiekvieno nario vykdomos prekybos mastą ir galimą poveikį, taip pat į laiką, praėjusį nuo nario paskutinio rizika pagrįsto vertinimo.

4. Po 3 dalyje nustatyto metinio rizika pagrįsto vertinimo prekybos vietos prireikus atlieka papildomus vertinimus, kaip jų nariai laikosi 1 dalyje nurodytų sąlygų.

5. Prekybos vietos nustato sankcijų taikymo sąlygų nesilaikančiam nariui kriterijus ir procedūras. Tos sankcijos apima prieigos prie prekybos vietos sustabdymą ir narystės praradimą.

6. Prekybos vietos bent penkerius metus saugo šiuos įrašus:

- a) išsamaus patikrinimo sąlygas ir procedūras;
- b) sankcijų taikymo kriterijus ir procedūras;
- c) savo narių pradinio išsamaus patikrinimo duomenis;
- d) savo narių metinio rizika pagrįsto vertinimo duomenis;
- e) informaciją apie narius, kurių rizika pagrįstas vertinimas buvo neigiamas, ir bet kokias tokiems nariams taikytas sankcijas.

8 straipsnis

Prekybos sistemų testavimas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prieš diegdamos arba atnaujindamos prekybos sistemą, prekybos vietos taiko aiškiai apibrėžtas kūrimo ir testavimo metodikas, kuriomis bent užtikrinama, kad:
  - a) prekybos sistema neveiktų ne pagal paskirtį;
  - b) į sistemas integruotos atitikties ir rizikos valdymo kontrolės priemonės veiktų, kaip numatyta, įskaitant automatinį pranešimų apie klaidas generavimą;
  - c) prekybos sistema galėtų ir toliau efektyviai veikti tuo atveju, jei labai padidėtų sistemos valdomų pranešimų skaičius.
2. Prekybos vietos gali bet kuriuo metu įrodyti, kad ėmėsi visų pagrįstų priemonių užtikrinti, kad jų prekybos sistemos neskatintų tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų.

9 straipsnis

Derėjimo testavimas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 6 dalis)

1. Prekybos vietos reikalauja, kad jų nariai atliktų derėjimo testavimą prieš diegdami ar iš esmės atnaujindami:
  - a) prieigą prie prekybos vietos sistemos;
  - b) narių prekybos sistemą, prekybos algoritmą ar prekybos strategiją.
2. Derėjimo testavimu užtikrinama, kad esminis nario prekybos sistemos, algoritmo ir strategijos veikimas atitiktų prekybos vietos sąlygas.
3. Atliekant derėjimo testavimą patikrinamas toliau nurodytų aspektų veikimas:
  - a) sistemos ar algoritmo gebėjimas taip, kaip numatyta, sąveikauti su prekybos vietos derinimo logika ir tinkamas duomenų srautų į prekybos vietą ir iš jos tvarkymas;
  - b) pagrindinės funkcijos, tokios kaip pavedimo arba pranešimo apie susidomėjimą pateikimas, pakeitimas ar anuliavimas, statiškių ir rinkos duomenų atsisiuntimas ir visi veiklos duomenų srautai;
  - c) ryšių galimybės, įskaitant anuliavimo nutrūkus ryšiui komandą, rinkos duomenų srauto praradimą ir stabdiklius (angl. *throttles*), taip pat atkūrimas, įskaitant dienos prekybos atnaujinimą ir priemonių, kurių prekyba sustabdyta, arba neatnaujintų rinkos duomenų tvarkymą.
4. Prekybos vietos esamiems ir būsimiems nariams suteikia derėjimo testavimo aplinką, kuri atitinka šias sąlygas:
  - a) yra prieinama sąlygomis, lygiavertėmis toms, kurios yra taikomos prekybos vietos kitoms testavimo paslaugoms;
  - b) pateikia finansinių priemonių, kurios gali būti testuojamos ir yra reprezentatyvios kiekvienos priemonių, turimų realioje aplinkoje, klasės priemonės, sąrašą;
  - c) ja galima naudotis įprastomis darbo valandomis arba iš anksto nustatytu laiku periodiškai, jei ja galima naudotis tik pasibaigus darbo valandoms;
  - d) joje dirba pakankamai žinių turintys darbuotojai.

5. Prekybos vietos derėjimo testavimo rezultatų ataskaitą pateikia tik esamiems ar būsimiems nariams.
6. Prekybos vietos reikalauja, kad jų esami ir būsimi nariai naudotų jų derėjimo testavimo priemones.
7. Prekybos vietos užtikrina, kad 1–3 dalyse nurodytam derėjimo testavimui naudojama testavimo aplinka būtų veiksmingai atskirta nuo realios aplinkos.

10 straipsnis

Narių algoritmų testavimas siekiant išvengti tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 6 dalis)

1. Prekybos vietos reikalauja, kad prieš diegdami ar iš esmės atnaujindami prekybos algoritmą ar prekybos strategiją jos nariai patvirtintų, kad jų diegiami algoritmai buvo testuoti siekiant užtikrinti, kad jie neskatintų ar nekurtų tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų, ir paaiškintų tam testavimui naudotas priemones.
2. Prekybos vietos savo nariams suteikia prieigą prie testavimo aplinkos, kurią sudaro bet kurie iš šių dalykų:
  - a) imitavimo priemonės, kurios kuo realistiškiau atkuria realią aplinką, įskaitant tvarką pažeidžiančias prekybos sąlygas, ir kurios užtikrina funkcijas, protokolus ir struktūrą, sudarančius sąlygas nariams testuoti įvairius scenarijus, kuriuos jie laiko svarbiais savo veiklai;
  - b) prekybos vietos apibrėžti ir prižiūrimi testavimo simboliai.
3. Prekybos vietos užtikrina, kad 1 dalyje nurodytam testavimui naudojama testavimo aplinka būtų veiksmingai atskirta nuo realios aplinkos.

11 straipsnis

Prekybos vietų pajėgumas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos užtikrina, kad jų prekybos sistemos turėtų pakankamą pajėgumą vykdyti savo funkcijas be sistemų gedimų, darbo nutraukimo ar sandorių derinimo klaidų esant bent didžiausiam toje sistemoje per pastaruosius penkerius metus užregistruotam pranešimų skaičiui per sekundę, padaugintam iš dviejų.

Siekiant nustatyti didžiausią pranešimų skaičių, atsižvelgiama į šiuos pranešimus:

- a) bet kokius gaunamus pranešimus, įskaitant pavedimus ir pavedimų pakeitimą ar anuliavimą;
  - b) bet kokius pateikiamus pranešimus, įskaitant sistemos atsaką į gaunamus pranešimus, pavedimų knygos duomenų rodymą ir srautų po sandorio sudarymo sklaidą, kuri rodo nepriklausomą prekybos sistemos pajėgumo naudojimą.
2. Prekybos sistemos elementai, į kuriuos atsižvelgiama taikant 1 dalį, yra tie, kuriais palaikomi šių sričių veiksmi:
    - a) išsiuntimo ryšys, pavedimų pateikimo pajėgumas, pavedimų ribojimo pajėgumas ir gebėjimas subalansuoti klientų pavedimų įvedimą per skirtingus tinklų sietuvus;
    - b) prekybos mechanizmas, kuris suteikia galimybę prekybos vietai derinti pavedimus su tinkamai parinkta delsa;
    - c) atsiuntimo ryšys, pavedimų ir sandorių redagavimas ir bet kokios kitos rūšies rinkos duomenų srautas;
    - d) infrastruktūra minėtų elementų veikimui stebėti.

3. Prekybos vietos įvertina, ar jų prekybos sistemų pajėgumas lieka tinkamas, kai pranešimų skaičius viršija didžiausią pranešimų skaičių per sekundę, užregistruotą toje sistemoje per pastaruosius penkerius metus. Po šio vertinimo prekybos vietos informuoja kompetentingą instituciją apie visas priemones, kurių jos planuoja imtis pajėgumui padidinti, ir apie tokių priemonių įgyvendinimo laiką.
4. Prekybos vietos užtikrina, kad jų sistemos galėtų suvaldyti didėjančius pranešimų srautus taip, kad sistemų veikimas reikšmingai nesuprastėtų. Visų pirma prekybos sistemos struktūra suteikia galimybę pririnkus padidinti jos pajėgumą per pagrįstą laiką.
5. Prekybos vietos nedelsdamos viešai paskelbia ir praneša kompetentingai institucijai ir nariams apie bet kokius sunkius prekybos nutraukimo ne dėl rinkos kintamumo atvejus ir bet kokius kitus reikšmingus ryšio sutrikimus.

12 straipsnis

Bendrosios stebėjimo pareigos

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos užtikrina, kad jų algoritminės prekybos sistemos visuomet būtų pritaikytos jas naudojant vykdomai veiklai ir pakankamai patikimos, kad būtų užtikrintas rinkų, kuriose jos veikia, veikimo tęstinumas ir reguliarumas, nepriklausomai nuo naudojamo prekybos modelio.
2. Prekybos vietos realiuoju laiku stebi savo algoritminės prekybos sistemas, kiek tai susiję su:
  - a) jų veikimu ir pajėgumu, nurodytu 11 straipsnio 4 dalyje;
  - b) jų narių pateiktais pavidimais individualiu ir agreguotu lygmeniu.

Visų pirma prekybos vietos naudoja pavidimų ribojimo ribas ir stebi pavidimų srauto koncentraciją, kad aptiktų galimas grėsmes tvarkingam rinkos veikimui.

3. Įspėjimai sugeneruojami realiuoju laiku per penkias sekundes po atitinkamo įvykio.

13 straipsnis

Nuolatinis stebėjimas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos gali bet kuriuo metu įrodyti savo kompetentingai institucijai, kad realiuoju laiku stebi savo prekybos sistemų elementų, nurodytų 11 straipsnio 2 dalyje, veikimą ir naudojimą pagal šiuos parametrus:
  - a) didžiausias naudojamo pranešimų pajėgumo per sekundę procentas;
  - b) bendras jų prekybos sistemos valdomų pranešimų skaičius, išskaidytas pagal prekybos sistemos elementus, įskaitant:
    - i) per sekundę gautų pranešimų skaičių;
    - ii) per sekundę išsiųstų pranešimų skaičių;
    - iii) sistemos per sekundę atmestų pranešimų skaičių;
  - c) laikotarpis nuo pranešimo gavimo bet kuriame prekybos sistemos išoriniame tinklų sietuve ir susijusio pranešimo išsiuntimo iš to paties tinklų sietuvo po to, kai derinimo mechanizmas apdoroja pradinį pranešimą;
  - d) derinimo mechanizmo veikimas.

2. Prekybos vietos kuo skubiau imasi visų tinkamų veiksmų dėl bet kokių vykdančią stebėjamą nustatytą prekybos sistemos problemų pirmumo tvarka ir, jei reikia, gali koreguoti, stabdyti ar išjungti prekybos sistemą.

14 straipsnis

Algoritminės prekybos sistemų veikimo ir pajėgumo periodinė peržiūra

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos, atlikdamos įšvertinimą pagal 2 straipsnį, įvertina savo algoritminės prekybos sistemų ir susijusių valdymo, atskaitomybės, tvirtinimo procesų ir veiklos tęstinumo priemonių veikimą ir pajėgumą.
2. Atlikdamos 1 dalyje nurodytą vertinimą, prekybos vietos atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kurio metu jos imituoja neigiamus scenarijus, kad patikrintų, kaip veikia techninė ir programinė įranga bei ryšiai, ir nustatytų scenarijus, pagal kuriuos prekybos sistema ar jos dalys savo funkcijas atlieka su sistemų gedimais, darbo nutraukimais ar sandorių derinimo klaidomis.
3. Testavimas nepalankiausiomis sąlygomis apima visus prekybos etapus, prekybos segmentus ir priemonių, kuriomis prekiaujama prekybos vietoje, rūšis ir imituoja narių veiklą esamoje ryšių struktūroje.
4. 2 dalyje nurodyti neigiami scenarijai yra pagrįsti šiais elementais:
  - a) didesniu gautų pranešimų skaičiumi, pradedant nuo didžiausio prekybos vietos sistemos per pastaruosius penkerius metus valdytų pranešimų skaičiaus;
  - b) nenumatyto prekybos vietos veiklos funkcijų veikimu;
  - c) atsitiktiniu nepalankiausių ir normalių rinkos sąlygų ir nenumatyto prekybos vietos veiklos funkcijų veikimo deriniu.
5. 1–4 dalyse aprašytą prekybos vietos veikimo ir pajėgumo vertinimą atlieka nepriklausomas vertintojas arba prekybos vietos padalinys, išskyrus tą, kuris yra atsakingas už peržiūrinimą funkciją.
6. Prekybos vietos imasi priemonių, kad greitai ir veiksmingai ištaisytų visus trūkumus, nustatytus atliekant 1–4 dalyse aprašytą prekybos vietos veikimo ir pajėgumo vertinimą, ir bent penkerius metus saugo peržiūros ir bet kokių taisomųjų veiksmų, kurių imtasi, įrašus.

15 straipsnis

Veiklos tęstinumo priemonės

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos gali bet kuriuo metu įrodyti, kad jų sistemos yra pakankamai stabilios, nes yra įdiegtos veiksmingos veiklos tęstinumo priemonės, skirtos trukdžius sukeliantiems incidentams pašalinti.
2. Veiklos tęstinumo priemonėmis užtikrinama, kad prekybą būtų galima atnaujinti per dvi arba beveik dvi valandas nuo trukdžius sukeliančio incidento ir kad didžiausias bet kokios prekybos vietos IT paslaugos duomenų, kurie gali būti prarasti po trukdžius sukeliančio incidento, kiekis būtų artimas nuliui.

16 straipsnis

Veiklos tęstinumo planas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos, atsižvelgdamos į savo valdymo ir sprendimų priėmimo sistemą pagal 3 straipsnį, nustato veiklos tęstinumo planą, skirtą 15 straipsnyje numatytoms veiksmingoms veiklos tęstinumo priemonėms įgyvendinti. Veiklos tęstinumo plane išdėstomos trukdžius sukeliančių incidentų valdymo procedūros ir priemonės.
2. Veiklos tęstinumo plano minimalus turinys apima:
  - a) įvairiausius įmanomus neigiamus scenarijus, susijusius su algoritminės prekybos sistemų veikimu, įskaitant negalėjimą naudotis sistemomis, darbuotojais, darbo patalpomis, išorės tiekėjais ar duomenų centrais arba labai svarbių duomenų ir dokumentų praradimą ar pasikeitimą;
  - b) procedūras, kuriomis reikia vadovautis įvykus trukdžius sukeliančiam įvykiui;
  - c) ilgiausią laiką, per kurį turi būti atnaujinta prekybos veikla, ir duomenų, kurie gali prarasti IT sistemoje, kiekį;
  - d) prekybos sistemos perkėlimo į atsarginę stotį ir jos valdymo iš tos stoties procedūras;
  - e) ypatingos svarbos veiklos duomenų atsargines kopijas, įskaitant atnaujintus būtinus kontaktinius duomenis, siekiant užtikrinti komunikaciją prekybos vietoje, taip pat prekybos vietos ir jos narių komunikaciją ir prekybos vietos ir tarpuskaitos bei atsiskaitymo infrastruktūrų ryšius;
  - f) darbuotojų mokymą, susijusį su veiklos tęstinumo priemonių taikymu;
  - g) užduočių paskirstymą ir specialios saugumo operacijų grupės, kuri įvykus trukdžius sukeliančiam incidentui būtų pasirengusi nedelsiant reaguoti, sukūrimą;
  - h) nuolatinio priemonių testavimo, vertinimo ir peržiūros programą, įskaitant priemonių keitimo atsižvelgiant į tos programos rezultatus procedūras.
3. Veiklos tęstinumo plane numatomas laikrodžių sinchronizavimas po trukdžius sukeliančio incidento.
4. Prekybos vietos užtikrina, kad būtų atliktas ir periodiškai peržiūrimas poveikio vertinimas, kurio metu nustatoma sutrikdymo rizika ir pasekmės. Siekiant šio tikslo bet koks prekybos vietos sprendimas neatsižvelgti į veiklos tęstinumo plane nustatytą negalėjimo naudotis prekybos sistema riziką yra tinkamai įforminamas dokumentais ir aiškiai patvirtinamas prekybos vietos valdymo organo.
5. Prekybos vietos užtikrina, kad jų vyresnioji vadovybė:
  - a) nustatytų aiškius tikslus ir strategijas dėl veiklos tęstinumo;
  - b) skirtų pakankamus žmogiškuosius, technologinius ir finansinius išteklius a punkte nurodytiems tikslams ir strategijoms įgyvendinti;
  - c) patvirtintų veiklos tęstinumo planą ir bet kokius jo pakeitimus, kurie yra būtini dėl organizacinių, technologinių ir teisinių pokyčių;
  - d) bent kartą per metus būtų informuojama apie poveikio vertinimo ar bet kokios jo peržiūros rezultatus ir visas išvadas dėl veiklos tęstinumo plano adekvatumo;
  - e) organizacijoje turėtų nustatyti veiklos tęstinumo funkciją.
6. Veiklos tęstinumo plane išdėstomos procedūros, kaip pašalinti trečiajam šaliai patiktų ypatingos svarbos veiklos funkcijų sutrikimus, įskaitant atvejus, kai tomis ypatingos svarbos veiklos funkcijomis negalima naudotis.

17 straipsnis

Veiklos tęstinumo priemonių periodinė peržiūra

(2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos, atlikdamos įsivertinimą pagal 2 straipsnį, pagal realistiškus scenarijus testuoja, kaip naudojamas veiklos tęstinumo planas, ir tikrina prekybos vietos gebėjimą atsigausti po trukdžius sukeliančių incidentų ir atnaujinti prekybą, kaip nustatyta 15 straipsnio 2 dalyje.
2. Kai laikoma, kad tai būtina, prekybos vietos, atsižvelgdamos į periodinės peržiūros pagal 1 dalį rezultatus, užtikrina, kad jų veiklos tęstinumo plano ir priemonių peržiūrą atliktų nepriklausomas vertintojas arba prekybos vietos padalinys, išskyrus tą, kuris yra atsakingas už peržiūrimą funkciją. Testavimo rezultatai įforminami raštu, saugomi ir pateikiami prekybos vietos vyresniajai vadovybei ir veiklos padaliniams, susijusiems su veiklos tęstinumo planu.
3. Prekybos vietos užtikrina, kad veiklos tęstinumo plano testavimas netrukdytų įprastai prekybos veiklai.

18 straipsnis

Tvarką pažeidžiančių prekybos sąlygų prevencija

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys)

1. Prekybos vietos turi bent toliau nurodytas priemones, kuriomis užkertamas kelias tvarką pažeidžiančiai prekybai ir pajėgumo ribų pažeidimams:
  - a) per sekundę išsiųstų pavedimų skaičiaus apribojimus kiekvienam nariui;
  - b) kintamumo valdymo mechanizmus;
  - c) prieš sudarant sandorį taikomas kontrolės priemonės.
2. Taikant 1 dalį, prekybos vietos gali:
  - a) prašyti informacijos iš bet kurio nario ar suteiktosios prieigos naudotojo apie jų organizacinius reikalavimus ir prekybos kontrolės priemones;
  - b) sustabdyti nario ar prekiautojo prieigą prie prekybos sistemos prekybos vietos iniciatyva ar to nario, tarpuskaitos nario, pagrindinės sandorio šalies (PSS), kai tai numatyta PSS valdymo taisyklėse, arba kompetentingos institucijos prašymu;
  - c) naudoti visiško atjungimo funkciją, kad anuliuotų neįvykdytus pavedimus, pateiktus nario arba suteiktosios prieigos kliento, šiomis aplinkybėmis:
    - i) nario arba suteiktosios prieigos kliento prašymu, kai narys arba klientas neturi techninių galimybių ištrinti savo pavedimus;
    - ii) kai pavedimų knygoje yra klaidingų besidubliuojančių pavedimų;
    - iii) po rinkos operatoriaus arba kompetentingos institucijos inicijuoto prieigos sustabdymo;
  - d) anuliuoti arba atšaukti sandorius sutrikus prekybos vietos kintamumo valdymo mechanizmų veikimui arba prekybos sistemos veiklos funkcijų vykdymui;
  - e) subalansuoti pavedimų pateikimą per skirtingus tinklų sietuvus, kai prekybos vieta naudoja daugiau nei vieną tinklų sietuvą, kad būtų išvengta žlugimo.

3. Prekybos vietos nustato politiką ir priemones dėl:
  - a) kintamumo valdymo mechanizmų pagal 19 straipsnį;
  - b) kontrolės prieš sudarant ir sudarius sandorį priemonių, kurias naudoja prekybos vieta, ir kontrolės prieš sudarant ir sudarius sandorį priemonių, būtinų tam, kad jų nariai galėtų patekti į rinką;
  - c) narių pareigos turėti savo visiško atjungimo funkciją;
  - d) informacijos reikalavimų nariams;
  - e) prieigos sustabdymo;
  - f) anuliavimo politikos, susijusios su pavedimais ir sandoriais, įskaitant:
    - i) laiką;
    - ii) procedūras;
    - iii) pranešimo ir skaidrumo pareigas;
    - iv) ginčų sprendimo procedūras;
    - v) priemonės klaidingų sandorių skaičiui kuo labiau sumažinti;
  - g) pavedimų ribojimo priemonių, įskaitant:
    - i) pavedimų skaičių per sekundę iš anksto nustatytais laiko intervalais;
    - ii) vienodų sąlygų nariams politiką, nebent pavedimų ribojimas yra skirtas atskiriems nariams;
    - iii) priemones, kurių reikia imtis įvykus įvykiui, dėl kurio reikia riboti pavedimus.
4. Prekybos vietos viešai paskelbia savo politiką ir priemones, nurodytas 2 ir 3 dalyse. Ta pareiga netaikoma konkrečiau pavedimų skaičiaus per sekundę iš anksto nustatytais laiko intervalais atžvilgiu ir kintamumo valdymo mechanizmų konkrečių parametrų atžvilgiu.
5. Prekybos vietos mažiausiai penkerius metus saugo išsamius savo politikos ir priemonių, nurodytų 3 dalyje, įrašus.

19 straipsnis

Kintamumo valdymo mechanizmai

(2014/65/ES 48 straipsnio 5 dalis)

1. Prekybos vietos užtikrina, kad tinkami mechanizmai, skirti prekybai automatiškai sustabdyti ar apriboti, prekybos valandomis nuolat veiktų.
2. Prekybos vietos užtikrina, kad:
  - a) mechanizmai, skirti prekybai sustabdyti ar apriboti, būtų testuojami prieš įgyvendinimą ir vėliau periodiškai, kai peržiūrimas prekybos sistemų pajėgumas ir veikimas;
  - b) mechanizmų, įgyvendinamų prekybai sustabdyti ar apriboti, kūrimui, priežiūrai ir stebėjimui būtų skirta IT ir žmogiškųjų išteklių;
  - c) rinkos kintamumo valdymo mechanizmai būtų nuolat stebimi.

3. Prekybos vietos saugo kintamumo valdymo mechanizmų taisyklių ir parametrų ir visų jų pakeitimų įrašus, taip pat tų mechanizmų naudojimo, valdymo ir atnaujinimo įrašus.

4. Prekybos vietos užtikrina, kad jų kintamumo valdymo mechanizmų taisyklės apimtų procedūras, kaip valdyti situacijas, kai siekiant užtikrinti tvarkingą prekybą parametrai turi būti reguliuojami rankiniu būdu.

20 straipsnis

Kontrolės prieš sudarant ir sudarius sandorį priemonės

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 4 ir 6 dalys)

1. Prekybos vietos taiko toliau nurodytas kontrolės prieš sudarant sandorį priemones, pritaikytas kiekvienai finansinei priemonei, kuria toje prekybos vietoje prekiaujama:

- a) kainos apsaugos strategiją, pagal kurią automatiškai blokuojami pavedimai, neatitinkantys iš anksto nustatytų kainos parametrų vertinant kiekvieną pavedimą atskirai;
- b) didžiausių pavedimų vertę, kuria automatiškai neleidžiama į pavedimų knygą įtraukti pavedimų, kurių vertė neįprastai didelė, atsižvelgiant į kiekvienos finansinės priemonės tariamąją vertę;
- c) didžiausių pavedimų apimtį, kuria automatiškai neleidžiama į pavedimų knygą įtraukti pavedimų, kurių dydis neįprastai didelis.

2. 1 dalyje nurodytos kontrolės prieš sudarant sandorį priemonės parengiamos siekiant užtikrinti, kad:

- a) jas automatiškai taikant būtų numatyta galimybė iš naujo koreguoti ribą prekybos sesijos metu ir visais jos etapais;
- b) jų stebėjimo delsa būtų ne daugiau kaip penkios sekundės;
- c) kai riba viršijama, pavedimas būtų atmetamas;
- d) būtų nustatytos procedūros ir priemonės, pagal kurias atitinkamo nario prašymu leidžiama pateikti ribas viršijančius pavedimus. Tokios procedūros ir priemonės išskirtinėmis aplinkybėmis laikinai taikomos konkrečiam pavedimui ar pavedimų rinkiniui.

3. Prekybos vietos gali nustatyti kontrolės sudarius sandorį priemones, kurias jos laiko tinkamomis, remdamosi savo narių veiklos rizikos vertinimu.

21 straipsnis

Išankstinis tiesioginės elektroninės prieigos suteikimo sąlygų nustatymas

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 7 dalis)

Prekybos vietos, leidžiančios TEP per savo sistemas, nustato ir paskelbia taisykles ir sąlygas, pagal kurias jų nariai gali suteikti TEP savo klientams. Tos taisyklės ir sąlygos apima bent konkrečius reikalavimus, nustatytus Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/589 ⁽¹⁾ 22 straipsnyje.

⁽¹⁾ 2016 m. liepos 19 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/589, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma techniniais reguliavimo standartais, kuriais patikslinami investicinėms įmonėms, vykdančioms algoritminę prekybą, taikomi organizaciniai reikalavimai (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 417).

22 straipsnis

Konkretūs reikalavimai prekybos vietoms, leidžiančioms suteiktą prieigą

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 7 dalis)

1. Prekybos vietos užtikrina, kad suteiktoji prieiga būtų teikiama tik gavus jų leidimą, ir reikalauja, kad suteiktą prieigą turinčioms įmonėms būtų taikomos bent tokios pat kontrolės priemonės, kokios nurodytos 18 straipsnio 3 dalies b punkte.
2. Prekybos vietos užtikrina, kad suteiktosios prieigos teikėjai visuomet turėtų išimtinę teisę nustatyti ar keisti parametrus, taikomus 1 dalyje nurodytoms jų suteiktosios prieigos klientų pavedimų srauto kontrolės priemonėms.
3. Prekybos vietos turi galimybę sustabdyti ar atšaukti suteiktą prieigą klientams, kurie pažeidė Direktyvą 2014/65/ES, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) Nr. 600/2014 ⁽¹⁾ ir (ES) Nr. 596/2014 ⁽²⁾ arba prekybos vietos vidines taisykles.

23 straipsnis

Saugumas ir prieigos apribojimai

(Direktyvos 2014/65/ES 48 straipsnio 1 dalis)

1. Prekybos vietos turi fizinio ir elektroninio saugumo procedūras ir priemones, kurių paskirtis – apsaugoti jų sistemas nuo netinkamo naudojimo ar neteisėtos prieigos, užtikrinti duomenų, kurie yra jų sistemų dalis arba kurie perduodami per jų sistemas, vientisumą, įskaitant priemones, kurios sudaro sąlygas užkardyti arba kuo labiau sumažinti atakų prieš informacines sistemas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/40/ES ⁽³⁾ 2 straipsnio a punkte, riziką.
2. Visų pirma prekybos vietos nustato ir prižiūri fizinio ir elektroninio saugumo priemones ir tvarką, kuriomis siekiama greitai nustatyti ir užkardyti arba kuo labiau sumažinti riziką, susijusią su:
  - a) neteisėta prieiga prie jų prekybos sistemos ar jos dalies, įskaitant neteisėtą prieigą prie darbo patalpų ir duomenų centrų;
  - b) sistemos trukdžiais, kurie labai sutrikdo arba nutraukia informacinės sistemos funkcionavimą įvedant duomenis, perduodant, sugadinant, ištrinant, pažeidžiant, pakeičiant arba pašalinant tokius duomenis, arba užkertant prieigą prie tokių duomenų;
  - c) duomenų trukdžiais, kurie ištrina, sugadina, pažeidžia, pakeičia arba pašalina informacinės sistemos duomenis, arba užkerta prieigą prie tokių duomenų;
  - d) duomenų, kurie ne viešai perduodami į informacinę sistemą, iš jos ar joje, įskaitant elektromagnetinę spinduliuotę iš tokių duomenis turinčios informacinės sistemos, perėmimu techninėmis priemonėmis.
3. Prekybos vietos skubiai informuoja kompetentingą instituciją apie netinkamo naudojimo ar neteisėtos prieigos incidentus: skubiai pateikia incidento ataskaitą, kurioje nurodomas incidento pobūdis, reaguojant į incidentą priimtos priemonės ir iniciatyvos, kuriomis siekiama išvengti panašių incidentų ateityje.

⁽¹⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/40/ES dėl atakų prieš informacines sistemas, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2005/222/TVR (OL L 218, 2013 8 14, p. 8).

24 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo Direktyvos 2014/65/ES 93 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos pirmosios datos.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. liepos 14 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Prekybos vietų įsivertinimo parametrai, kaip nurodyta 2 straipsnio 1 dalyje

- a) Prekybos vietos pobūdis, atsižvelgiant į:
- i) priemonių, kuriomis prekiaujama prekybos vietoje, rūšis ir reguliavimo statusą, pavyzdžiui, ar prekybos vietos prekiauja likvidžiomis priemonėmis, kurioms taikoma privaloma prekyba;
  - ii) prekybos vietos vaidmenį finansų sistemoje, pavyzdžiui, ar finansinėmis priemonėmis, kuriomis prekiaujama toje vietoje, galima prekiauti kitur.
- b) Galimo prekybos vietos poveikio sąžiningam ir tvarkingam rinkų veikimui mastas, remiantis bent šiais elementais:
- i) prekybos vietoje naudojamų algoritmų skaičiumi;
  - ii) prekybos vietos pranešimų apimtį pajėgumais;
  - iii) prekybos vietoje vykdomos prekybos apimtį;
  - iv) algoritminės prekybos procentine dalimi, palyginti su prekybos vietos visa prekybos veikla ir visa apyvarta;
  - v) didelio dažnio prekybos veiklos procentine dalimi, palyginti su prekybos vietos visa prekybos veikla ir visa sutarčių suma;
  - vi) jos narių ir dalyvių skaičiumi;
  - vii) jos narių, kurie teikia TEP, skaičiumi, įskaitant, kai taikoma, konkretų jos narių, teikiančių suteiktą prieigą, skaičių ir sąlygas, kuriomis TEP siūloma ar gali būti deleguojama;
  - viii) neįvykdytų pavedimų ir sandorių, stebimų ir nustatomų pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2017/566 ⁽¹⁾, santykiu;
  - ix) nuotolinių narių skaičiumi ir procentine dalimi;
  - x) kolokacijos arba artimosios prieglobos tinklaviečių skaičiumi;
  - xi) šalių ir regionų, kuriuose prekybą vykdo veiklą, skaičiumi;
  - xii) kintamumo valdymo mechanizmų veikimo sąlygomis ir dinaminėms ar statinėms prekybos apribojimams naudojimui prekybos sustabdymo ar pavedimų atmetimo tikslais.
- c) Sudėtingumas, atsižvelgiant į:
- i) finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama prekybos vietoje, klases;
  - ii) prekybos vietoje turimus prekybos modelius, įskaitant tuo pačiu metu naudojamus skirtingus prekybos modelius, tokius kaip aukcionas, nepertraukiamas aukcionas ir mišrios sistemos;
  - iii) galimybės netaikyti skaidrumo iki sandorio sudarymo reikalavimų derinimą su prekybos modelių naudojimu;
  - iv) prekybos vietos naudojamų prekybos sistemų įvairovę ir mastą, kuriuo prekybą kontroliuoja savo prekybos sistemų nustatymus, koregavimą, testavimą ir peržiūrą;
  - v) prekybos vietos struktūrą, t. y. nuosavybės ir valdymo struktūrą, taip pat organizacinę, veiklos, techninę, fizinę ir geografinę struktūrą;
  - vi) įvairias prekybos vietos ryšių ir technologijų vietas;
  - vii) prekybos vietos fizinės prekybos infrastruktūros įvairovę;
  - viii) prekybos vietos užsakomųjų paslaugų lygį, visų pirma tuo atveju, kai trečiajai šaliai patikėtos bet kokios veiklos funkcijos;
  - ix) prekybos vietos prekybos modelių, IT sistemų ir narystės pasikeitimų dažnumą.

⁽¹⁾ 2016 m. gegužės 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/566, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma neįvykdytų pavedimų ir sandorių santykio, apskaičiuojamo siekiant išvengti tvarką pažeidžiančios prekybos sąlygų, techniniais reguliavimo standartais (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 84).